Dosarul nr. 2-23085687-12-2-14062023 (2-11974/23)

H O T Ă R Î R E

în numele Legii

18 februarie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (*sediul centru)*
Instanţa compusă din:
preşedintele şedinţei, judecătorul Brăgaru Alina
grefier Mamaliga Vitalina
cu participarea reprezentantului reclamantei, avocatul Cimil Dorin, pîrîtei și reprezentantul pîrîtei, avocatul Barașianț Mariana,

a examinat în sediul instanţei, în şedinţa de judecată publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cimil Anișoara împotriva Sorochina Svetlanei privind apărarea demnității profesionale și încasarea prejudiciului moral şi,

a c o n s t a t a t :

Argumentele participanților la proces:

1. La data de 13 iunie 2023, Cimil Anișoara a depus prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Chișinău, sediul centru, o cerere de chemare în judecată împotriva Sorochina Svetlanei, prin care solicită obligarea Sorochina Svetlanei să exprime scuze reclamantei Cimil Anișoara, urmare a evocării intenționate de către pârâtă la data de 04.05.2023, ora 08:13, în adresa reclamantei a cuvântului ”mincinoas-o” și repararea de către pârâtă a prejudiciului moral cauzat reclamantei în mărime de 50 000,00 lei.
2. În motivarea acțiunii, reclamanta indică că pârâta la data de 04.05.2023, ora 08:13, în mod public, în prezența pacienților *****de *****și recuperare medicală *****, a numit-o cu cuvinte dezonorante ”mincinoas-o”, fapt ce i-a lezat demnitatea și onorare profesională și i-a cauzat un prejudiciu moral imens. Injuria s-a produs într-o discuție privată, dar în mod public, fapt care se încadrează în prevederile art. 2 a Legii privind libertatea de exprimare nr. 64 din 23.04.2010, ”răspândirea informației – proces de transmitere a informației către alte persoane(cel puțin către o persoană exceptând persoana lezată)”.
3. Reclamanta a menționat că pârâta în sens juridic a comis în adresa ei o injurie, în temeiul art. 7 alin. (6) a Legii privind libertatea de exprimare nr. 64 din 23.04.2010.

4. Reclamanta a precizat că suferințele psihice pe care le are în continuare sunt datorate impactului negativ al injuriei, exercitate de pârâtă în mod deliberat la locul de muncă – ***** – în prezența pacienților, care erau internați în acel timp în secția *****și recuperare medicală ***** pentru tratament recuperator.
5. Cimil Anișoara a învederat că la comportamentul agresiv și violent al pârâtei care lucrează în calitate de asistentă de gardă a ***** în raport cu **********și recuperare medicală *****, au fost au fost martori pacienții. Injuria evocată intenționat în adresa reclamantei prin cuvântul ”mincinoas-o” a avut ca scop diminuarea calităților morale și profesionale ale reclamantei în fața pacienților pe care îi curează medical, precum și în fața personalului medical subaltern.
6. Reclamanta, Cimil Anișoara a indicat că la data de 12.05.2023 în adresa pârâtei a fost expediată cererea prealabilă prin care a solicitat în temeiul art. 19 alin. (3) Cod civil și art. 15 a Legii privind libertatea de exprimare nr. 64 din 23.04.2010 prezentarea scuzelor privind lezarea demnității, onoarei profesionale, precum și dezmințirea informațiilor despre persoana sa, **********și recuperare medicală *****, ********** prin care a fost numită cu cuvântul dezonorat ”mincinoas-o”.
7. La data de 29.05.2023 plicul poștal care conținea cererea prealabilă a fost returnată cu mențiunea ”nereclamat”.
8. La data de 01 august 2023, pârâta Sorochina Svetlana reprezentată de avocatul Barașianț Mariana a depus referință, prin care a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată și încasarea din contul reclamantei în beneficiul pârâtei a cheltuielilor pentru asistență juridică.
9. În motivarea poziției sale pârâta Sorochina Svetlana a menționat că la data de 04.05.2023 nu a interacționat cu reclamanta, deoarece activitatea a fost organizată în așa mod încât nu s-au întâlnit.
10. Pârâta Sorochina Svetlana a precizat că la 05.05.2023, reclamanta a interacționat cu ea, având loc o discuție care nu cade sub incidența legii cu privire la libertatea de exprimare și nici a altor legi. Pârâta a indicat că nu a folosit cuvinte sau expresii ofensatoare, păstrându-și nivelul de educație.
11. Pârâta a învederat că de fapt reclamanta în repetate rânduri a manifestat comportament agresiv în relațiile cu angajații instituției medicale și uneori și cu pacienții, fapt care poate fi confirmat prin numeroasele plângeri adresate către direcția instituției pe numele reclamantei, dar și prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nr. 2-16889/19 din 10 iunie 2020, unde au fost incluse depozițiile martorilor.
12. Sorochina Svetlana a menționat că nu este prima cerere de chemare în judecată depusă de reclamantă împotriva colegilor săi. În discuțiile ulterioare reclamanta folosește acest fapt pentru ca colegii să nu o contrazică.

13. În ședință de judecată reprezentantul reclamantei, Cimil Anișoara, avocatul Cimil Dorin în ședință de judecată a susținut cererea de chemare în judecată formulată și a solicitat admiterea ei integrală.
14. În ședință de judecată pârâta, Sorochina Svetlana și reprezentantul pârâtei, avocatul Barașianț Mariana nu au recunoscut cererea de chemare în judecată și au solicitat respingerea acesteia, ca neîntemeiata cu încasarea din contul reclamantei în beneficiul pârâtei a cheltuielilor pentru asistență juridică.
15. În ședința de judecată din 03 februarie 2025, în calitate de martor a fost audiat Jicul Ion, care a declarat că în anul 2023 a primit o îndreptare de la policlinica de sector, după o intervenție la bazin, pentru recuperare la Spitalul Republican de Traumatologie. Jicul Ion a menționat că are probleme cu respirația, astfel din cauza mirosurilor înțepătoare și mai ales mirosurile de medicamente, se simte rău, respiră foarte greu. Din prima zi când s-a internat s-a adresat la d-na doctor și i-a adus la cunoștință problemele cu respirația și a rugat-o ca după proceduri să plece acasă, deoarece în salon nu ar fi putut dormi. D-na doctor i-a explicat că trebuie să scrie o cerere, pentru ca să îi permită să plece acasă după proceduri. Jicul Ion a mai declarat că a scris o cerere către d-na doctor, i-a lăsat cerere în birou iar d-nei i-a comunicat că poate pleca după ce trece toate procedurile, dar dimineața să se prezinte înapoi. Vreo trei zile nu au fost incidente. La sfârșitul zilei pleca acasă iar dimineața revenea la spital, totul era în regulă. În a 3-a sau a 4-a zi, când a venit sora medicală care a fost de serviciu a început să strige la el precum că din ce cauză a plecat. Jicul Ion a menționat că are învoire de la d-na doctor. În acel moment d-na doctor era pe hol și a început un conflict. După d-na doctor i-a comunicat să plece în salon. Între d-na doctor și sora medicală s-au început niște vorbe neplăcute, motiv din care a plecat de acolo.

    La întrebările reprezentantului reclamantei, avocatului Cimil Dorin, martorul Jicul Ion a menționat că nu mai ține minte sută la sută, însă unele vorbe neplăcute au fost ”nu spuneți minciuni”. Pentru martor situația a fost uimitoare și neplăcută. Nu ține minte dacă d-na doctor i-a răspuns înapoi asistentei medicale cu careva cuvinte neplăcute. Situația de conflict s-a început în momentul în care d-na soră medicală a început să strige la el, precum că de ce a plecat.

    La întrebarea instanței, martorul Jicul Ion a menționat că sora medicală s-a adresat medicului precum că ”să nu spună minciuni, și câte și mai câte”.

    La întrebările reprezentantului pârâtei, avocatul Barașianț Mariana, martorul Jicul Ion a declarat că din discuția dintre *****și asistența medicală, din data de 04 sau 05 mai 2023, mai ține minte că asistenta medicală i-a spus d-nei doctor că nu este corectă, și multe alte fraze care erau neplăcute pentru el. D-na doctor i-a comunicat asistentei medicale că la solicitarea lui, i-a permis. Martorul a menționat că a asistat la discuție vreo 3 – 4 minute. După care a plecat pentru că nu îi era plăcut să asiste la scandalul care a

apărut din cauza lui. Nu ține minte dacă d-na asistentă medicală i-a efectuat careva proceduri, deoarece s-au efectuat în diferite saloane și diferite proceduri.

La întrebările pârâtei, Sorochina Svetlana, martorul Jicul Ion a menționat că după înfățișare consideră că pârâta este asistenta medicală implicată în conflict. Nu ține minte data exactă când s-a întâmplat incidentul.

Aprecierea instanței de judecată:

16. Audiind participanții la proces, apreciind argumentele părților litigante întru susținerea pretențiilor formulate și obiecțiile înaintate, ținând cont de probatoriul administrat și legislația pertinentă instanța de judecată consideră necesar de a respinge cererea de chemare în judecată depusă de Cimil Anișoara împotriva Sorochina Svetlanei privind apărarea demnității profesionale și încasarea prejudiciului moral, reieșind din următoarele considerente.
17. În conformitate cu prevederile art. 5 alin.(1) Cod de procedură civilă al RM, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime, pe când potrivit prevederilor art. 166 alin. (1) Cod de Procedură Civilă al RM, oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept trebuie să depună în instanța competentă o cerere de chemare în judecată.
18. Potrivit art. 6 Cod de procedură civilă al RM, instanța judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime prin somare la executarea unor obligații, prin declararea existenței sau inexistenței unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalități, prevăzute de lege.
19. Conform art. 118 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă al RM, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.
20. În conformitate cu prevederile art. 121 Cod de procedură civilă al RM, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar art. 122 din Codul de procedură civilă al RM prevede că, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

21. Instanța judecătorească, conform art. 130 Cod de procedură civilă al RM, apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
22. În conformitate cu art. 239 Cod de procedură civilă al RM, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată.
23. Hotărârea întemeiată se bazează pe dovezile ce corespund cu cerințele despre pertinența lor, adică care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.
24. Potrivit prevederilor art. 240 alin.(1) Cod de procedură civilă al RM, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii, iar în conformitate cu exigențele alineatului (3) același articol, instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant și în numele legii, în corespundere cu prevederile art. 241 alin.(1) Cod de procedură civilă al RM.
25. Aplicabil speței, ținând cont de pretențiile reclamantului și circumstanțele atestate în cadrul ședințelor de judecată, instanța consideră că raportului juridic litigios dedus judecății îi sunt aplicabile prevederile art. 32 alin. (1) și (2) din Constituția Republicii Moldova, potrivit căruia oricărui cetățean îi este garantată libertatea gândirii, a opiniei, precum și libertatea exprimării în public prin cuvânt, imagine sau prin alt mijloc posibil, însă totodată libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie.
26. Astfel, conform circumstanțelor de fapt descrise în cererea de chemare în judecată, instanța a constatat că la data de 04 sau 05 mai 2023, aproximativ la ora 08:13, pe holul *****de *****și recuperare medicală a *****, a avut loc o discuție între pârâta, asistentă medicală Sorochina Svetlana și martorul Jicul Ion, referitoare la motivul părăsirii *****în care era internat, în timpul nopții, moment în care s-a apropiat reclamanta, **********Cimil Anișoara. Din cele relatate de martorul Jicul Ion, **********Cimil Anișoara i-a explicat din ce cauză pacientul Jicul Ion a părăsit secția pe timpul nopții, însă pârâta i-a replicat medicului ”nu spuneți minciuni”, ”nu sunteți corectă”, potrivit declarațiilor martorului făcute în ședința de judecată.
27. De asemenea, instanța a stabilit că, reclamanta a apreciat că pe urmare a întâmplării de pe holul *****de *****și recuperare medicală a Spitalului Clinic de Traumatologie și Ortopedie, că ar conține relatări false cu privire la fapte și judecăți de valoare fără substrat factologic suficient ce vizează personalitatea reclamantei și activitatea profesională a acesteia, reclamanta a expediat la adresa de domiciliu a pârâtei, Sorochina Svetlana, cererea prealabilă prin care a solicitat să îi fie prezentate scuze pentru lezarea demnității și onoarei profesionale, precum și dezmințirea informațiilor despre persoana

sa, **********și recuperare medicală *****, **********(*****), deoarece a numit-o cu cuvinte dezonorante ”...mincinoas-o”, în public în prezența pacienților *****de **********și recuperare medicală ***** la data de 04.05.2023, ora 08:13. Totodată reclamanta a solicitat repararea prejudiciului moral cauzat, în mărime de 50 000,00 lei. Corespondența expediată la adresa de domiciliu a pârâtei a fost restituită cu mențiunea ”nereclamat”.

28. Instanța reține că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat cu titlu de principiu că, libertatea expresiei, aşa cum este garantată în Articolul 10 § 1, constituie deci unul dintre fundamentele esențiale ale unei societăți democratice şi una dintre condiţiile de bază pentru progresul acesteia (Lingens v. Austria, 8 iulie 1986, § 41, seria A, nr. 103), iar prin Legea nr. 64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare, a fost instituit mecanismul la nivel național prin care se garantează, exercitarea dreptului la libera exprimare, precum şi un echilibru între asigurarea dreptului la libera exprimare şi apărarea onoarei, demnităţii, reputaţiei profesionale şi vieţii private şi de familie ale persoanei. Deopotrivă, libertatea de exprimare este consfinţită şi de articolul 10 din Convenţia pentru apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor fundamentale, care în § 1 statuează că orice persoană are dreptul la libertate de exprimare. Acest drept include libertatea de opinie şi libertatea de a primi sau a comunica informaţii ori idei fără amestecul autorităţilor publice şi fără a ţine seama de frontiere.
29. Potrivit dispozițiilor art. 1 al Legii nr. 64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare, prezenta lege are scopul de a garanta exercitarea dreptului la libera exprimare, precum şi un echilibru între asigurarea dreptului la libera exprimare şi apărarea onoarei, demnităţii, reputaţiei profesionale şi vieţii private şi de familie ale persoanei.
30. Instanța de judecată reține următoarele noțiuni reglementate în art. 2 a Legii nr. 64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare: *defăimare* – răspîndire a informaţiei false care lezează onoarea, demnitatea şi/sau reputaţia profesională a persoanei; *răspîndire a informaţiei* – proces de transmitere a informaţiei către alte persoane (cel puţin către o persoană, exceptînd persoana lezată); *informaţie* – orice expunere de fapt, opinie sau idee sub formă de text, sunet şi/sau imagine; *fapt* – eveniment, proces sau fenomen care a avut sau are loc în condiţii concrete de loc şi timp şi a cărui veridicitate poate fi dovedită; *judecată de valoare* – opinie, comentariu, teorie sau idee care reflectă atitudinea faţă de un fapt, a cărei veridicitate este imposibil de dovedit; *judecată de valoare fără substrat factologic suficient* – judecată de valoare care se bazează pe fapte care nu au avut loc sau pe fapte care au avut loc, dar a căror expunere este denaturată pînă la falsitate; *injurie* – exprimare verbală, scrisă sau nonverbală care ofensează intenţionat persoana şi care contravine normelor de conduită general acceptate într-o societate democratică; *scuze* – declaraţie prin care persoana îşi exprimă regretul pentru injurie sau pentru informaţii despre viaţa privată şi de familie.

31. Conform art. 7 alin. (1), (6) și (7) din Lege, orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnității şi reputației sale profesionale lezate prin răspândirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăţilor de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie. Se consideră injurie exprimarea care cumulează următoarele condiţii: a) exprimarea intenţionată verbală, scrisă sau nonverbală nu corespunde normelor de conduită general acceptate într-o societate democratică; b) permite identificarea persoanei vizate. Persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin. (6) poate solicita exprimarea scuzelor şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat.
32. Injuria se referă la lexiconul indecent. Ea poate fi comisă doar cu intenţia de a jigni. În cazul injuriei, exprimarea în sine contravine „normelor de conduită general acceptate într-o societate democratică”. Odată constatând că exprimarea contravine acestor norme de conduită, decizia va fi în detrimentul celui care a răspândit informaţia, deoarece un astfel de limbaj nu poate fi justificat într-o societate democratică în nicio circumstanţă. Sintagma „normele de conduită general acceptate într-o societate democratică” urmează a fi interpretată limitativ.
33. În conformitate cu art. 24 alin. (1) din Legea nr. 64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare, denumit ”sarcina probațiunii”, reclamantul trebuie să dovedească următoarele: a) pîrîtul a răspîndit informaţia; b) informaţia îl vizează şi este defăimătoare; c) informaţia constituie o relatare cu privire la fapte şi este în esenţă falsă; sau d) judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient; e) existenţa şi cuantumul prejudiciului cauzat.
34. În temeiul art.24 alin. (1) al Legii nr. 64 din 23.04.2010, cu privire la libertatea de exprimare, pîrîtul trebuie să dovedească următoarele: a) informaţia nu este defăimătoare şi/sau nu îl vizează pe reclamant; b) informaţia constituie o judecată de valoare care se bazează pe un substrat factologic suficient; c) la momentul răspîndirii informaţiei, deşi a luat toate măsurile de diligenţă, nu putea şti că prin acţiunile sale contribuie la răspîndirea relatărilor false cu privire la fapte sau a judecăţilor de valoare fără substrat factologic suficient; d) informaţia răspîndită este de interes public.
35. Analizând circumstanțele de fapt ale cauzei, declarațiile părților și ale martorului audiat, precum și dispozițiile legale incidente, instanța constată că afirmațiile pretins ofensatoare atribuite pârâtei Sochirca Svetlana, și anume expresiile: „spuneți minciuni” și „nu sunteți dreaptă”, adresate reclamantei Cimil Anișoara în data de 04.05.2023, în cadrul unei discuții survenite în incinta *****de *****și recuperare medicală, nu întrunesc elementele constitutive ale injurie.
36. Instanța reține că aceste afirmații, deși formulate într-un cadru profesional și într-un context conflictual, nu conțin un limbaj licențios, vulgar sau expresii jignitoare în sens strict, și nu reflectă o intenție clară de a denigra, insulta sau umili public reclamanta. Din conținutul probatoriului administrat, nu rezultă o conduită ostilă, sistematică sau

ofensatoare a pârâtei, ci mai degrabă o judecată de valoare exprimată spontan, în urma unui diferend punctual între cele două părți.

37. Potrivit art. 7 alin. (6) din Legea nr. 64 din 23.04.2010 privind libertatea de exprimare, nu se consideră injurioasă exprimarea unei opinii sau a unei judecăți de valoare care, chiar dacă este percepută ca ofensatoare, nu depășește limitele libertății de exprimare într-o societate democratică și nu se încadrează în tipologia expresiilor inacceptabile din perspectiva standardelor morale și sociale general acceptate.
38. În plus, în raport cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, inclusiv cauza Handyside v. Regatul Unit, instanța reiterează că libertatea de exprimare protejează și afirmațiile „care pot șoca, ofensa sau deranja", în special atunci când nu există un caracter gratuit, defăimător sau violent al exprimării.
39. Prin urmare, instanța constată că nu sunt întrunite condițiile legale pentru reținerea existenței unei fapte de injurie, astfel că acțiunea reclamantei urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.
40. Prin urmare, instanța constată că nu sunt întrunite condițiile legale pentru reținerea existenței unei fapte de injurie, astfel că acțiunea reclamantei urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.
41. În acest sens, instanța reține că potrivit art. 2 din Legea nr. 64/2010 privind libertatea de exprimare, judecata de valoare reprezintă opinia, comentariul, teoria sau ideea care exprimă o atitudine subiectivă față de un fapt, a cărei veridicitate este, prin natura sa, imposibil de dovedit. Aceasta înseamnă că o judecată de valoare nu este supusă rigorilor probatorii cu privire la adevărul sau falsitatea sa, ci reflectă o percepție sau o evaluare personală.
42. Conform art. 24 alin. (1) lit. d) din aceeași lege, reclamantul are sarcina de a demonstra că judecata de valoare formulată de către pârât nu se sprijină pe un substrat factologic suficient, iar conform alin. (2) lit. b), pârâtul are dreptul să dovedească că expresia sau afirmația contestată este o judecată de valoare întemeiată pe un suport factual adecvat.
43. Mai mult, art. 25 alin. (3) din Legea privind libertatea de exprimare instituie o prezumție juridică importantă în materia defăimării, și anume că orice dubiu rezonabil referitor la calificarea unei expresii drept judecată de valoare sau relatare factuală se interpretează în favoarea recunoașterii acesteia ca judecată de valoare. Această prevedere are rolul de a proteja libertatea de exprimare în fața unor acuzații de natură defăimătoare, evitând ca exprimările subiective să fie cenzurate excesiv.
44. În plus, cerința de a demonstra veridicitatea unei judecăți de valoare este, prin definiție, imposibil de realizat, deoarece astfel de judecăți exprimă opinii personale ce nu pot fi dovedite obiectiv. Impunerea probei veridicității în această situație ar constitui o restrângere nejustificată a dreptului fundamental la libertatea de exprimare, garantat de art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

45. Această interpretare este confirmată de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care în cauza Busuioc c. Republicii Moldova (Hotărârea din 21.12.2004) și în cauza Jerusalem c. Austriei (nr. 26958/95), a subliniat că libertatea de exprimare include și protecția judecăților de valoare, chiar dacă acestea pot fi criticate sau contestate, fiind parte integrantă a unei societăți democratice.
46. În concluzie, având în vedere analiza detaliată a probelor și a prevederilor legale aplicabile, instanța constată că expresiile contestate nu pot fi încadrate în sfera infracțiunii de injurie. Pretinsa lezare a demnității și onorării profesionale a reclamantei nu este susținută de probe concludente, astfel că nu s-au identificat încălcări ale normelor juridice privind protecția demnității personale și profesionale.
47. Libertatea de exprimare, garantată prin art. 32 din Constituția Republicii Moldova și art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, nu se limitează doar la comunicarea informațiilor sau a ideilor care sunt acceptate favorabil ori considerate inofensive. Aceasta protejează, de asemenea, exprimarea opiniilor care pot șoca, ofensa sau deranja anumite segmente ale societății, inclusiv pe stat sau alte entități publice (a se vedea în acest sens jurisprudența CEDO în cauza De Haes și Gijsels c. Belgiei, hotărârea din 24 februarie 1997, paragraful 47). Mai mult, libertatea de exprimare acoperă și un anumit grad de exagerare sau chiar provocare, elemente inerente discursului democratic și dezbaterii publice.
48. Referitor la obligația reclamantei de a demonstra că judecata de valoare exprimată de pârât nu se bazează pe un substrat factologic suficient, instanța subliniază că la dosar nu există niciun înscris, expertiză sau altă probă relevantă care să susțină această afirmație. Prin urmare, această condiție esențială nu a fost îndeplinită, ceea ce subminează temeinicia pretenției reclamantei.
49. Astfel, în lumina principiilor dreptului procesual civil, precum și a normelor naționale și internaționale referitoare la libertatea de exprimare, instanța concluzionează că nu există temei pentru a reține existența faptei de injurie în speță, iar cererea reclamantei urmează să fie respinsă ca neîntemeiată.
50. În exercitarea atribuțiilor sale, instanța a aplicat testul proporționalității între dreptul reclamantei la protecția onoarei, demnității și reputației profesionale și dreptul la libertatea de exprimare al pârâtei, garantat de legislația națională și internațională. Astfel, instanța constată că afirmațiile făcute în discuția purtată în holul IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie, secția de fiziokinetoterapie, se încadrează în sfera judecăților de valoare, care, conform reglementărilor legale, beneficiază de protecția libertății de exprimare.
51. În susținerea acestei concluzii, instanța va aplica prezumția legală prevăzută de art. 25 alin. (3) din Legea privind libertatea de exprimare, potrivit căruia orice dubiu rezonabil referitor la calificarea unei afirmații ca judecată de valoare sau relatare a faptelor trebuie interpretat în favoarea protejării dreptului la libertatea de exprimare.

52. Având în vedere cele expuse, instanța constată că acțiunea formulată de reclamantă este neîntemeiată, întrucât dreptul la libertatea de exprimare al pârâtei, garantat atât de art.32 din Constituția Republicii Moldova, cât și de Legea privind libertatea de exprimare și art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, prevalează în circumstanțele speței asupra pretențiilor reclamantei referitoare la presupusa lezare a onoarei și reputației profesionale. Aceasta deoarece afirmația contestată se încadrează în categoria judecăților de valoare, protejate de normele legale și jurisprudența CEDO, și nu constituie o injurie în sensul dreptului civil.
53. În consecință, pretenția reclamantei de a obține scuze din partea pârâtei pentru folosirea termenului „mincinoasă" nu poate fi susținută de instanță și urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.
54. În raport cu cele expuse, instanța constată că în prezenta speță nu sunt îndeplinite condițiile cumulative necesare pentru angajarea răspunderii în materie de dezmințire. Conform dispozițiilor art. 24 din Legea privind libertatea de exprimare, sarcina probei revine reclamantului, care trebuie să demonstreze că pârâtul a difuzat o informație ce reprezintă o relatare concretă a faptelor și care, în esență, este falsă. În lipsa unei astfel de dovezi clare și convingătoare, nu se poate reține responsabilitatea pârâtului pentru răspândirea de informații neadevărate. Prin urmare, solicitarea reclamantului de a dispune dezmințirea informației se respinge ca neîntemeiată.
55. Referitor la solicitarea reclamantului cu privire la încasarea prejudiciului moral, instanța relevă că art. 2036 alin. (1) Cod civil al RM statuează că, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri.
56. Cu referire la pretenția subsecventă formulată de reclamanta Cimil Anișoara împotriva pârâtei Sorochina Svetlana, instanța de judecată reține că, potrivit dispozițiilor art. 19 alin. (1) din Codul civil al Republicii Moldova, repararea prejudiciului nepatrimonial poate fi solicitată exclusiv de către persoana ale cărei drepturi sau interese recunoscute de lege au fost efectiv lezate.
57. În speță, instanța constată că nu a fost demonstrată vreo faptă ilicită imputabilă pârâtei, care să fi cauzat o vătămare reală și dovedită a onoarei, demnității sau reputației profesionale a reclamantei. Lipsa unor probe concludente care să ateste prejudiciul moral face imposibilă susținerea pretenției privind încasarea daunelor morale.
58. Totodată, jurisprudența națională și cea a Curții Europene a Drepturilor Omului indică faptul că acordarea reparației morale presupune o dovedire clară a prejudiciului suferit, iar simpla invocare a unor afirmații considerate jignitoare, în lipsa unei probe concrete privind efectele negative asupra vieții persoanei, nu este suficientă pentru acordarea despăgubirilor.

59. Mai mult, dreptul la libertatea de exprimare, garantat de art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, include și protecția anumitor exprimări care pot afecta sensibilitatea subiectivă, însă nu constituie automat o încălcare a dreptului la onoare și reputație, cu atât mai puțin o bază pentru repararea prejudiciului moral, dacă acestea sunt formulate în limitele legii și nu depășesc pragul injuriei sau calomniei.
60. În consecință, având în vedere absența dovezilor care să susțină existența unui prejudiciu moral efectiv, pretenția reclamantei privind încasarea sumei de 50 000,00 lei pentru prejudiciul moral se respinge ca neîntemeiată.
61. În conformitate cu art. 82 Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru și cheltuielile de judecare a cauzei.
62. În conformitate cu art. 90 lit. i) Cod de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistență juridică.
63. În conformitate cu art. 94 alin. (1) Cod procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.
64. Cu referire la încasarea cheltuielilor de judecată instanța reține că în conformitate cu art. 94 Cod de procedură civilă al RM, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.
65. În prezenta cauză pârâta, Sorochina Svetlana a solicitat încasarea din contul reclamantei a cheltuielilor pentru asistență juridică.
66. Sensul normei procedurale enunțate mai sus se rezumă la faptul că pot fi compensate doar cheltuielile de judecată suportate de partea care a avut câștig de cauză. Cu referire la speța dedusă judecății, se reține că instanța a constatat netemeinicia acțiunii depuse de Cimil Anișoara împotriva Sorochina Svetlanei privind apărarea demnității profesionale și încasarea prejudiciului moral, motiv din care instanța de judecată va admite cererea reprezentantului pârâtului, avocatul Barașianț Mariana privind încasarea cheltuielilor de judecată, fiind necesar de a dispune încasare din contul reclamantei în beneficiul pârâtei a cheltuielilor pentru asistența juridică în mărime de 5 000,00 lei, care sunt probate prin bonul de plată seria DAA nr. 41783575 din 19.07.2023 în mărime de 1 000,00 lei, bonul de plată seria DAA nr. 41783585 din 08.09.2023 în mărime de 1 000,00 lei, bonul de plată seria DAA nr. 41783606 din 08.09.2023 în mărime de 2 000,00 lei. Cheltuielile suportate de pârâtă pentru asistență juridică sunt reale, rezonabile și necesare.
67. În sensul dezbaterii argumentelor invocate în cadrul ședințelor de judecată, instanța consideră relevant avizul nr. 11 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, în care se menţionează că, obligaţia instanţelor de a-şi motiva hotărârile nu trebuie înţeleasă ca necesitând un răspuns la fiecare argument invocat în sprijinul unui mijloc de apărare ridicat. Întinderea acestei obligaţii poate varia în funcţie de natura hotărârii. În conformitate cu jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului,

întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanţă, precum şi de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale şi de practicile diferite privind prezentarea si redactarea sentinţelor şi hotărârilor în diferite state. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate.

68. În aceste împrejurări, instanța investită cu soluționarea prezentei cauze nu poate ajunge la o concluzie diferită de cea expusă anterior, întrucât hotărîrea este rezultatul analizei probelor administrate și supuse evaluării în cadrul ședinței de judecată. Conform prevederilor art. 118 alin. (1) raportat la art. 119 alin. (1) din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, sarcina probei revine fiecărei părți care invocă anumite circumstanțe ca temei al cererii sau al apărării sale, cu excepția situațiilor în care legea dispune altfel. Astfel, probele sunt administrate și prezentate exclusiv de părți, iar instanța le apreciază în mod imparțial pentru a fundamenta hotărârea.
69. În conformitate cu prevederile art.94 CPC și art. art. 238-241 CPC al RM, instanţa de judecată, -

h o t ă r ă ş t e:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Cimil Anișoara împotriva Sorochina Svetlanei privind apărarea demnității profesionale și încasarea prejudiciului moral, ca neîntemeiată.

Se admite parțial cererea reprezentantului pîrîtului, avocatul Barașianț Mariana privind încasarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Cimil Anișoara, IDNP *****în beneficiul Sorochina Svtlanei, IDNP *****cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5 000,00 lei (cinci mii lei).

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul centru).

Preşedintele şedinţei
judecătorul **Brăgaru Alina**